

Afgørelser – Reg. nr.: 02392.02

Fredningen vedrører: Hærvejen

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 28-01-1965

Fredningsnævnet 17-04-1964

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

28/1-1965

År 1965, den 28. januar, afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 1745/64 vedrørende fredning af Hærvejen i Givskud sogn.

I den af fredningsnævnet for Vejle amtsrådsreds den 17. april 1964 afsagte kendelse hedder det:

"Ved skrivelse af 5. august 1957 har Danmarks Naturfredningsforening anmodet fredningsnævnet for Vejle amtsrådsreds om i henhold til naturfredningslovens § 1, at rejse fredningssag vedrørende den del af "Hærvejen", der fører gennem Vejle amt.

Fredningen skulle gå ud på at bevare selve "Hærvejen" i dens nuværende tilstand og at frede tilgrænsende arealer under hensyn til disses smukke landskabelige karakter, således at fredningen af disse arealer i det væsentlige skulle gå ud på opretholdelse af den bestående tilstand, bl.a. således at de under dyrkning værende arealer fortsat måtte dyrkes, hvorimod bebyggelse, opførelse af huse, master og andre skæmmende indretninger, beplantning af nuværende lyngarealer og andre arealer samt ændring i terrænformerne, blev forbudt.

På et den 22. oktober 1958 afholdt møde vedtog nævnet at tage naturfredningsforeningens begæring til følge.

Der rejstes derefter fredningssag for så vidt angår visse strækninger af selve "Hærvejen", en bræmme langs "Hærvejen" på begge sider af denne på disse strækninger og visse andre arealer,

for hvilke særlige forhold gjorde det ønskeligt, at en fredning blev gennemført.

Ved kendelse af 21. maj 1962 stadfæstet med en enkelt udvidelse ved Overfredningsnævnets kendelse af 16. oktober 1963 blev fredningen af "Hærvejen" i Øster Nykirke sogn gennemført.

Nærværende kendelse omfatter en strækning på ca. 2200 m af "Hærvejen" og dennes omgivelser fra "Knudshøje" i nord til "Harresø-kro" i syd i Givskud sogn.

Da "Hærvejen" i sig selv findes at være af stor historisk betydning, og da "Hærvejen" på den nu til påkendelse værende strækning forløber i et typisk midtjydsk landskab af stor skønhed og som i det hele henligger uberørt uden skæmmende bebyggelse, sommerhuse el. desl., findes bevarelsen af vejstrækningen med nævnte omgivelser at være af så væsentlig betydning for almenheden, at en fredning i medfør af § 1 i lov om naturfredning, således som den er bekendtgjort den 16. juni 1961, bør foretages i nedenstående omfang.

Nævnet har efter foretagne besigtigelsesforretninger afholdt møde med lodsejerne den 4. og 18. december 1963 og har afholdt panthavermøde den 18. februar 1964. Nævnet har fundet det påkrævet at lade selve vejarealet konstatere ved en skelsætningsforretning og har derefter ladet vejen afmærke som vist på vedhæftede rids udarbejdet af den af nævnet antagne tekniske sagkyndige, landinspektør Abildstrup, Horsens, der ligeledes har forestået skelsætningsforretningen.

Selve vejen er på den anførte strækning optaget som offentlig bivej nr. 3 med Givskud sogneråd som vejbestyrelse.

Sognerådsformanden har på sognerådets vegne erklæret sig inforstået med, at selve vejarealet forbliver henliggende som en

grus- eller jordvej uden befæstelse af nogen art og med bevaring af eksisterende stenkister samt eksisterende diger og grøfter.

Sognerådsformanden har endvidere erklæret, at Givskud kommune vil påtage sig at rydde selvsåede træer og buske på selve vejarealet.

Fredning af selve vejarealet iværksættes i overensstemmelse med det afgivne tilsagn.

De arealer, der fredes på begge sider af "Hærvejen", hører under følgende ejendomme:

m.nr. 6g Givskud by, Givskud sogn Ejer Anders Hovgaard

- - 6a	-	-	-	-	:	-	Herluf Jørgensen
- - 4c	-	-	-	-	:	-	Evald K.Larsen, Brunbjerg
- - 6p	-	-	-	-	:	-	Poul J. og Albert G.Madsen
- - 7d	-	-	-	-	:	-	Niels Moss
- - 6e og 7a	-	-	-	-	:	-	Peder Madsen Pedersen
- - 1a	Givskudlund	-	-	-	:	-	Arne J.Østerlund
- - 1g, 2o	-	-	-	-	:	-	Henning Sørensen
- - 1f	-	-	-	-	:	-	Kaj Jensen
- - 1d	-	-	-	-	:	-	Niels Moss
- - 1b	-	-	-	-	:	-	Jens Vestergaard
- - 1e	-	-	-	-	:	-	Chr.Kjær Olsen
- - 5e	Harresø	-	-	-	:	-	Poul Poulsen
- - 6c, 6b	-	-	-	-	:	-	Hagbard Jensen

For samtlige fredede arealer gælder følgende bestemmelser, med mindre andet er anført:

Arealerne må ikke tilplantes med træer og buske, der må ikke på disse opføres huse, hytter, skure eller boder eller anden form for bebyggelse, der må ikke indrettes campingpladser eller tillades teltning eller anden form for camping, der må ikke opsættes

master, tårne el.l. Arealerne må ikke udnyttes til oplagspladser eller benyttes til hensættelse af enkelte udrangerede maskiner, vogne, biler el.l. Terrænforholdene må ikke ændres, der må således ikke åbnes grus-, sten-, ler- eller mergelgrave eller foretages anden form for udgravning.

De arealer, som er lyngbevoksede, eller som i henhold til det nedenfor anførte skal springe i lyng, må ikke opdyrkes eller tilplantes, ej heller gødes eller tilsås med kulturplanter, ligesom der ikke må foretages indgreb i den naturlige vegetation.

Selvsåede træer og buske kan fjernes ved nævnets foranstaltning.

Arealerne, der udgør en brømme på 60 m regnet fra "Hærvejen"s midte, som den er konstateret ved forannævnte skelsætningsforretning på begge sider af "Hærvejen", med mindre andet er anført, er indtegnet på vedhæftede kort over strækningen.

De fredede arealer er følgende:

M.nr. 6g Givskud by og sogn: Arealet udgør den del af ejendommen, der ligger syd for den øst-vestgående asfalterede kommunevej.

M.nr. 6a Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred brømme langs "Hærvejen", fra ejendommens sydskel til udfor det sted mod nord, hvor "Hærvejen" er asfalteret.

M.nr. 4c Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred brømme langs "Hærvejen". På den del af ejendommen, der ligger mellem "Hærvejen" og plantagen, herunder de to bronzealderhøje kaldet "Knudshøje", og hvor der nu findes en del kratbevoksning o.l., har ejeren forpligtet sig til at fjerne al bevoksning senest den 4. december 1968 på egen bekostning. Det areal, der således bliver rydeliggjort, skal derefter springe i lyng, og offentligheden skal

have fri adgang til arealet. Det bemærkes, at der ikke herved er givet dispensation eller tilsagn herfor for så vidt angår den i lovens § 2 fastsatte fredningszone omkring højene.

M.nr. 6p Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme.

På arealet er i foråret 1963 plantet nåletræer til en ny plantage. For så vidt angår den del af denne nyplantning, der ligger nærmere end 100 m fra "Knudshøje", og hvor tilplantning er foretaget uden forudindhentet tilladelse, fjernes beplantningen af ejeren. For så vidt angår den øvrige del af den nyplantede plantage inden for 60 m bræmmen er der af Danmarks naturfredningsforening og Nationalmuseet nedlagt påstand om, at der ved kendelsen træffes bestemmelse om, at nyplantningen fjernes jfr. fredningslovens § 13, stk. 2 sidste pkt. Da nævnet ikke mener at kunne statuere, at denne beplantning virker skæmmende, og da forlig om rydningen ikke har kunnet opnås, vil påstanden ikke kunne tages til følge. For så vidt angår denne del af mtr.nr. 6p Givskud by og sogn træffes derfor bestemmelse om, at arealet ikke må tilplantes påny, efterhånden som dette afdrives.

Nævnet har herved også lagt vægt på, at ejerne, der har erhvervet ejendommen ved skøde tinglyst den 8. november 1961, har anført, at de ikke havde kendskab til, at der var rejst fredningssag om deres ejendom, forinden de påbegyndte beplantningen af arealet.

M.nr. 7d Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme, der dog i en længde på 60 m udfør gårdens bygninger (30 m på hver side af det punkt, hvor de eksisterende bygninger

ligger nærmest "Hærvejen") indskrænkes til 40 m's bredde.

M. nr. 6e, 7a Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme, hvorved bemærkes, at der ikke herved er givet dispensation eller tilsagn herom for så vidt angår den i lovens § 2 fastsatte fredningszone omkring de på m.nr. 7a beliggende gravhøje.

Ejeren har forpligtet sig til inden den 4. december 1968 at rydde et på et dige langs "Hærvejen" stående læhegn, og derefter at henlægge dette dige, der fredes og ikke må fjernes eller ændres, under vejarealet.

Ejeren har ret til at lade plante et nyt læhegn til afløsning af det læhegn, der skal fjernes, i en afstand af mindst 5 m fra digets østlige side.

M. nr. 1a Givskudlund, Givskud sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme, der dog udfor ejendommens moseareal udvides til også at omfatte mosearealet og det mellem mosen og "Hærvejen" liggende areal. Et indenfor 60 m's grænsen i ejendommens nordøstlige hjørne liggende plantageareal, kan fortsat benyttes til skovdrift og må genplantes.

Ejeren har ret til tørveskær til gårdens forbrug. Etablering af markvandingsanlæg er tilladt, såfremt tilladelse hertil iøvrigt kan opnås, men elektrisk strøm til et sådant anlæg skal føres i underjordisk kabel gennem det fredede område.

M.nr. 1d Givskudlund, Givskud sogn: Arealet udgør hele parcellen.

Ejeren har ret til markvandingsanlæg som anført under m.nr. 1a Givskudlund.

M.nr. 1f Givskudlund, Givskud sogn: Arealet udgør den del af ejendommens østside, der ikke er under plov, i alt væsentligt bestående af moseareal med sø. Ejeren har ret til tørve-

skær til gårdens forbrug og til markvandingsanlæg som anført under la Givskudlund.

M.nr. 1g, 2 o Givskudlund, Givskud sogn: Den på ejendommen værende plantage inden for 60 m grænsen, kan forblive som skov og må genplantes.

M.nr. 1 b Givskudlund, Givskud sogn: Arealet udgør på strækningen fra ejendommens sydskel til den nuværende indkørsel til gården fra "Hærvejen" en 60 m bred brømme. Den på dette areal plantede plantage må ikke nyplantes eller omplantes, og når skoven på det anførte areal er afdrevet, må tilplantning ikke påny finde sted.

På arealet fra nævnte indkørselsvej til ejendommens nordskel udvides det fredede areal indtil bakkens overkant (c. 250-300 m fra "Hærvejen").

M.nr. 1e Givskudlund, Givskud sogn: Arealet udgør en 60 m bred brømme. På arealet findes i det nordøstlige hjørne en plantage. Nyplantning eller genplantning må ikke finde sted. Når plantagen er afdrevet, må arealet ikke påny tilplantes. Ejeren har ret til at opretholde et læhegn mod "Hærvejen" og et læhegn mod m. nr. 1 d Givskudlund. Læhegnet mod "Hærvejen" må ikke plantes i mere end een række træer og må ikke plantes nærmere vejen end det eksisterende hegn. Arealet mellem dette hegn og grøften mod "Hærvejen" (i en dybde af ca. 2 m) skal stedse henligge udyrket. Læhegnet mod m.nr. 1 d Givskudlund må højst plantes i 2 rækker træer.

M.nr. 5c Harresø, Givskud sogn: Et i ejendommens sydlige ende mod "Hærvejen" stående læhegn og en ud for gårdens bygninger værende beplantning må bevares og genplantes.

M.nr. 6b, 6c Harresø, Givskud sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme, der dog ved nordskellet mod m.nr. 1 b Givskudlund udvides til at omfatte hele lyngarealet. Et udfør m.nr. 6c på "Hærvejen" stående læhegn må genplantes på ejendommens areal i hele dets nuværende udstrækning.

Nævnet har truffet forlig overensstemmende med det foranstående med samtlige ejere med undtagelse af Poul J. og Albert G.Madsen (m.nr. 6 p Givskud by og sogn) og Niels Moss (m.nr. 7 d Givskud og m. nr. 1 d Givskudlund, Givskud sogn).

Erstatningerne fastsættes og udredes herefter som nedenfor anført med bemærkning, at ingen del af disse vil være at udbetale til panthaverne."

Konklusionen er sålydende:

"Den del af "Hærvejen", i Givskud sogn, der forløber fra et punkt nordøst for "Knudshøje" mod nord til et punkt i nærheden af skellet mellem m.nr. 6b og 6c Harresø, Givskud sogn, mod syd, og som vist på vedhæftede kort fredes som foran bestemt.

De til den anførte strækning af "Hærvejen" grænsende arealer af m.nr. 6g, 6a, 4c, 6p, 7d, 6e og 7a Givskud, 1a, 1g, 2o, 1f, 1d, 1b 1e Givskudlund og m.nr. 5e, 6c og 6b Harresø, alt af Givskud sogn, fredes som foran bestemt.

I erstatning til ejerne fastsættes følgende beløb:

Anders Hovgaard (m.nr. 6g Givskud by og sogn)	200 kr.
Herluf Jørgensen(m.nr. 6a - - -)	200 -
Evald K.Brunbjerg (m.nr. 4c - - -)	2.500 -
Poul J.Madsen) Albert G.Madsen } (m.nr. 6p - - -)	1.000 -
Niels Moss (m.nr.7d Givskud, Givskud sogn) - - 1d Givskudlund - -)	3.600 -

Peder Madsen Pedersen (m.nr. 6e, 7a Givskud, Givskud sogn	2.000	kr.
Arne J. Østerlund (m.nr. 1a Givskudlund,	-	- 1.500 -
Henning Sørensen (m.nr. 1g, 2o -	-	- 300 -
Kaj Jensen (m.nr. 1f -	-	- 1.000 -
Jens Vestergaard (m.nr. 1b -	-	- 2.500 -
Chr. Kjær Olsen (m.nr. 1e -	-	- 600 -
Poul Poulsen (m.nr. 5e Harresø,	-	- 2.000 -
Hagbard Jensen (m.nr. 6b, 6c Harresø,	-	- 2.800 -

De tilkendte erstatninger, der forrentes med 5% p.a. fra denne kendelses afsigelse til betaling sker, udredes med 3/4 af statskassen og med 1/4 af Vejle amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling. Denne kendelse vil være at tinglyse på de ovennævnte ejendomme med fredningsnævnet for Vejle amtsråds kredse som påtaleberettiget."

Sagen er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, stk. 3, og er tillige indanket af ejeren af matr.nr. 7d Givskud by og 1d Givskudlund, gårdejer Niels Moss, samt af ejerne af matr.nr. 6p Givskud by, gårdejer Albert G. Madsen og lærer Poul J. Madsen.

Overfredningsnævnet har den 30. juni 1964 besigtiget det omhandlede areal og forhandlet med de ankende samt med repræsentanter for Givskud sogneråd, Vejle amtsråd, fredningsplanudvalget for Vejle og Skanderborg amter, Danmark naturfredningsforening, fredningsnævnet, Nationalmuseet og naturfredningsrådet.

Fra sognerådets side blev der givet tilsagn om, at den fredede strækning af Hærvejen ved grusning vil blive holdt i den nuværende stand. Nødvendige reparationer vil blive foretaget. Det blev af amtsvejinspektoratets repræsentanter anført, at en planlagt vejforlægning vil komme til at gå omtrentlig

i fredningens sydlige grænse på matr.nr. 6b Givskud by.

De ankende Poul J.Madsen og Albert G. Madsen frafaldt krav om erstatning, såfremt det blev tilladt dem at bibeholde den eksisterende nåletræsbeplantning og til sin tid efter afdrivning fortsat at holde arealet beplantet med nåletrær som hidtil. De erklærede sig i så fald indforstået med at holde en bræmme mellem nåletræerne og vejen beplantet med eg. Overfredningsnævnet tiltrådte denne ordning.

Gårdejer Niels Moss fik på stedet tilladelse til at opføre et kalvehus samt til at bevare den nuværende buskbevoksning. Erstatningsspørgsmålet vedrørende den fredede del af dennes areal, udgørende over halvdelen af hans ejendom er blevet forelagt den i naturfredningslovens § 20 omhandlede taksationskommission, der har fastsat erstatningen til 3.600 kr.

Et kort nr. VE 108, visende det fredede areal på ca. 35 ha, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Vejle amtsrådskreds den 17. april 1964 afsagte kendelse vedrørende fredning af Hærvejen i Givskud sogn stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales til:

Gårdejer Anders Hovgård	200 kr.
- Herluf Jørgensen	200 -
- Evald K.Brunbjerg	2.500 -
- Niels Moss	3.600 -
- Peder Madsen Pedersen	2.000 -
- Arne J.Østerlund	1.500 -
- Henning Sørensen	300 -
- Kaj Jensen	1.000 -
- Jens Vestergaard	2.500 -

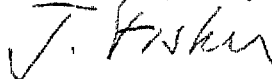
gårdejer Chr. Kjær Olsen	600 kr.
- Poul Poulsen	2.000 -
- Hagbard Jensen	2.800 -

Den fastsatte erstatning, ialt 19.200 kr. forrentes med 5% p.a. fra 17. april til 30. september 1964 og derefter med 6% p.a. til betaling sker.

Erstatningen udredes med $\frac{3}{4}$ af statskassen og $\frac{1}{4}$ af Vejle amtsfond og de i amtsråds kredsen beliggende købstadkommuner i henhold til den senest offentliggjort folketælling.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

J. Fisker

U D S K R I F T

af

protokollen for Fredningsnævnet for Vejle amtsrådskreds.

Den 17. april 1964 afsagde nævnet sålydende

K e n d e l s e :

Ved skrivelse af 5. august 1957 har Danmarks Naturfredningsforening anmodet Fredningsnævnet for Vejle amtsrådskreds om i henhold til naturfredningslovens § 1, at rejse fredningssag vedrørende den del af "Hærvejen", der fører gennem Vejle amt.

Fredningen skulle gå ud på at bevare selve "Hærvejen" i dens nuværende tilstand og at frede tilgrænsende arealer under hensyn til disses smukke landskabelige karakter, således at fredningen af disse arealer og opretholdelse af dem bestående af disse arealer og af dyrkning værende arealer og bygning og opførelse af boder, og beplantning af nuværende og i terrænfor- merne, blev vedtaget.

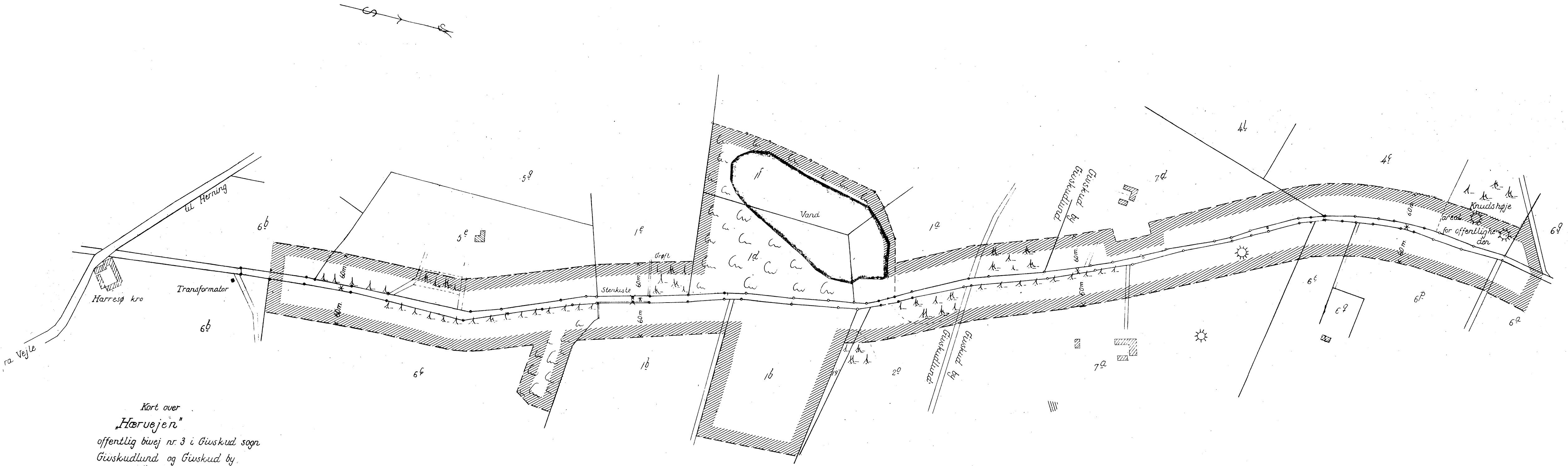
CITERET FULDT UD I OFN K.
AF 28/1 1965

På et den 22. oktober 1958 afholdt møde vedtog nævnet at tage Naturfredningsforeningens begæring til følge.

Der rejstes derefter fredningssag for så vidt angår visse strækninger af selve "Hærvejen", en bræmme langs "Hærvejen" på begge sider af denne på disse strækninger og visse andre arealer, for hvilke særlige forhold gjorde det ønskeligt, at en fredning blev gennemført.

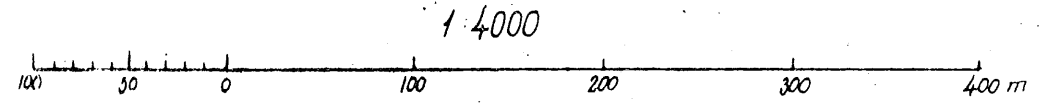
Ved kendelse af 21. maj 1962 stadfæstet med en enkelt udvidelse ved Overfredningsnævnets kendelse af 16. oktober 1963 blev fredningen af "Hærvejen" i Øster Nykirke sogn gennemført.

KORT>

Kort over
 "Hørvejen"
 offentlig bivej nr. 3 i Givskud sogn
 Givskudlund og Givskud by
 Givskud sogn
 opmålt år 1964 af
 J. Haldrup
 Landinspektør

 Fredningsgrænse
 langs Hørvejen

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 15 - 1 - 65.
By: Givskud
Sogn: — " —
Plan nr. VE. 108.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02392.02

Dispensationer i perioden: 03-05-1971 - 09-09-1991

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL
=====

År 1971, den 3. maj, afsagde Overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

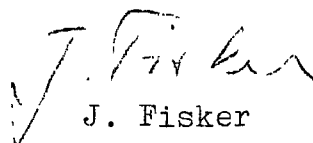
i sagen nr. 1745/64 til Overfredningsnævnets kendelse af 28/1 1965 om fredning af Hærvejen i Givskud sogn.

Overfredningsnævnets kendelse skal ikke være til hinder for, at der som vist på et af Midtjyllands Elektricitetsforsynings Selskab udarbejdet rids, dateret den 21/4 1971, føres en 10 kV-ledning på 8-9 m høje træmaster over det fredede område - med en tracee, der øst for det fredede område passerer tæt syd for "Foleholt" og vest for det fredede umiddelbart nord for "Holmgård".

Det forudsættes herved, at selskabet i overensstemmelse med det overfor fredningsnævnet for Vejle amt udtalte fjerner de på ovennævnte rids viste 2 lavspændingsledninger.

Udskriftens rigtighed

bekræftes.

J. Fisker

kh.

Midtjyllands Elektricitetsfor-
syningselskab,
Dørslundvej 44,
7330 Brande.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 13, 1256 København K) af bl.a. den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Det tilføjes, at nævnets tilladelse ikke fritager for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder, og at forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.

Ifølge naturfredningslovens § 64 a bortfalder en tilladelse, der er meddelt af fredningsnævnet eller Overfredningsnævnet i henhold til kap. VI eller § 53, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse. Dette gælder også andre tilladelser samt dispensationer, der er meddelt efter denne lov eller udstedt i henhold til loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse.

Overfredningsnævnet ny adr.:
Sloismarken 15, 2970 Hørsholm

— Kabellægning ved Hærvejen - paragraf 34.

I skrivelse af 8. august 1991 har Midtjyllands Elektricitetsforsyningselskab ansøgt om tilladelse til nedlægning af et kabel til afløsning af en 10 kV luftledning i et fredet område ved Hærvejen.

Det fremgår af sagen, at nedlægningen af kablet sker i forbindelse med etablering af en Siemens kompaktstation på ejendommen, matr. nr. 6 d Givskud by, Givskud til erstatning af et gammelt tårn, der nedrives.

Vejle amt har meddelt, at projektet, der etableres i zone III, ikke kræver amtets tilladelse, og at kabellægningen ikke skønnes at være i strid med fredningsbestemmelserne, såfremt der sker en fuldstændig retablering af arealet efter kabellægningen.

Selskabet har oplyst, at det nye kabel er nedgravet og at den eksisterende 10 kV luftledning, der krydser det fredede område, vil blive fjernet.

I den anledning skal man meddele, at nævnet ikke har indvendinger imod kabellægningen under forudsætning af, at der sker en fuldstændig retablering af arealet efter nedlægningen.

P. N.V.

Poul Holm
suppl.

Kopi til:

- 1) Vejle amt, j. nr. 8-70-51-2-611-1-91
- 2) Give kommune
- 3) Danmarks Naturfredningsforening
- 4) Skov- og naturstyrelsen.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

10 SEP. 1991

Tilministeriet

Skov- og Naturstyrelsen

J. nr. SN 1211/10-0001

Akt. nr. 40

all.

LVS
7/9

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets sagsnummer 7/2013: Ansøgning fra Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed, Givskud, om dispensation til at etablere en lejrplads m.v. på ejendommen matr. nr. 6 p Givskud by, Givskud.

Vejle Kommune har med brev af 18. februar 2013 forelagt fredningsnævnet en ansøgning fra Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed om dispensation til at etablere en lejrplads på ejendommen matr. nr. 6 p Givskud by, Givskud.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse afsagt den 28. januar 1965 om fredning af "Hærvejen i Givskud sogn. Det fremgår af kendelsen, at det er formålet med fredningen "at bevare "Hærvejen" i dens nuværende tilstand og at frede tilgrænsende arealer under hensyn til disses smukke landskabelige karakter, så tilstanden på fredningstidspunktet opretholdes. Kendelsen indeholder derfor blandt andet forbud mod bebyggelse, indretning af campingpladser og telt-slagning.

Da lejrpladsen skal anlægges i det fredede område, skal fredningsnævnet meddele dispensation til projektets gennemførelse.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets formand har i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5, og efter høring besluttet at meddele Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed dispensation til at etablere en lejrplads på ejendommen matr. nr. 6 p Givskud by, Givskud på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Fredningsnævnet for Vejle amt afsagde den 17. april 1964 kendelse om fredning af en ca. 2.200 meter lang strækning af Hærvejen i Givskud sogn og Hærvejens omgivelser fra "Knudshøje" i nord til "Harresø-kro" i syd i Givskud sogn.

Fredningsnævnet har anført i kendelsen, at

"Da "Hærvejen" i sig selv findes at være af stor historisk betydning, og da "Hærvejen" på den nu til påkendelse værende strækning forløber i et typisk midtjysk landskab af stor skønhed og som i det hele henligger uberørt uden skæmmende bebyggelse ... findes bevarelsen af vejstrækningen med nævnte omgivelser at være af så væsentlig betydning for almenheden, at en fredning ... bør foretages i nedenstående omfang.

...

For samtlige fredede arealer gælder følgende bestemmelser, med mindre andet er anført:

Arealerne må ikke tilplantes med træer eller buske, der må ikke på disse opføres huse, hytter, skure eller boder eller anden form for bebyggelse, der må ikke indrettes campingpladser eller tillades teltning eller anden form for camping, der må ikke opsættes master, tårne el. l. ... Terrænforholdene må ikke ændres....

De arealer, som er lyngbevoksede, eller som i henhold til det nedenfor anførte skal springe i lyng, må ikke opdyrkes eller tilplantes, ej heller gødes eller tilsås med kulturplanter, ligesom der ikke må foretages indgreb i den naturlige vegetation.

...

Arealerne, der udgør en bræmme på 60 m regnet fra "Hærvejen"s midte ... er indtegnet på vedhæftede kort over strækningen.

De fredede arealer er følgende:

Matr. nr. 6 p Givskud by og sogn: Arealet udgør en 60 m bred bræmme..."

Kendelsen blev stadfæstet af Overfredningsnævnet den 28. januar 1965.

Vejle Kommune har i brevet af 18. februar 2013 til fredningsnævnet oplyst, at

"Lodsejer Leif Henning Kyed, ønsker i samarbejde med Givskud Lokalråd og Vejle Kommune, at etablere en primitiv overnatningsplads for "Hærvejens" brugere. Den primitive lejrplads skal etableres som "erstatning" for parkeringspladsen ved "Knudshøje", der på nuværende tidspunkt flittigt bruges af gående og cyklende på hærvejen, der slår telte op på parkeringspladsen og tænder bål...

Den primitive overnatningsplads vil blive markeret med sten eller små pæle. Derudover opsættes et lille skilt ved indgangen til skoven med en pil således at brugere kan finde lejrpladsen ude fra vejen. Der opsættes desuden et lille skilt med vejledning om ordensregler samt nærmeste toilet og vandpost.

Samtidig søger vi om dispensation til etablering af et lille shelter på omkring 10 m², bygget i træ. Shelteren skal placeres på den primitive lejrplads, gemt bag træerne og vil ikke kunne ses fra Hærvejen om sommeren...

Vi vil ved etableringen af den primitive lejrplads, give den almene befolkning mulighed for at overnatte på ruten på en allerede etableret plads i stedet for at overnatte på parkeringspladsen. Vi vil dermed give adgang til en bedre friluftsoplevelse på hærvejen..."

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har ved høringsbrev af 22. april 2013 anmodet Naturstyrelsen, Vejle Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 6. maj 2013.

I et brev af 3. maj 2013 til fredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening anført blandt andet, at

”Den primitive lejrplads og det eventuelle shelter på 10 m² placeres lidt inde i skoven og kan således ikke ses fra vejen om sommeren, og indblikket fra vejen og Knudshøje vil også på grund af træbevoksningen være noget begrænset i vinterhalvåret.

DN anser ikke, at anlæggelse af en primitiv lejrplads og et lille shelter i væsentlig grad strider mod intentionerne i fredningsbestemmelserne.

DN kan under forudsætning af, at træbevoksningen mellem den nord-syd gående Hærvej og den primitive lejrplads altid bibeholdes, anbefale at fredningsnævnet giver dispensation til projektet...”

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fastsat fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen at bevare Hærvejen og dens nærmeste omgivelser uberørt. Der er derfor fastsat restriktive bestemmelser, som skal sikre formålet med fredningen.

Det er oplyst, at parkeringspladsen ved Knudshøje anvendes til ureguleret overnatning.

Det fremgår af ansøgningen, at det er formålet med etableringen af lejrpladsen og shelteren at give publikum, der færdes ad Hærvejen, en bedre friluftsoplevelse og at undgå, at parkeringspladsen ved Knudshøje anvendes til camping.

Det er fredningsnævnets vurdering, at etablering af en primitiv lejrplads og opbygning af et shelter inde i skoven - afskærmet mod Hærvej af den nord-sydgående træbevoksning - vil kunne forhindre, at parkeringspladsen benyttes som campingplads, og bidrage til, at der sker regulering af publikums brug af det fredede område til overnatning.

Under hensyn hertil og til intentionerne i naturbeskyttelsesloven om offentlighedens øgede adgang til landets fredede områder, vurderer fredningsnævnet derfor, at det ikke strider mod intentionerne i Overfredningsnævnets kendelse at meddele dispensation til indretning af en primitiv lejrplads og at bygge et shelter.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Givskud Lokalsråd og lodsejer Leif Henning Kyed dispensation til at indrette en primitiv overnatningsplads og at opbygge et 10 m² stort shelter på pladsen på vilkår,

at overnatningspladsen etableres på det areal, der er markeret med et gult rektangel på det luftfoto, der er vedhæftet denne afgørelse,

at overnatningspladsens areal ikke må øges ud over den afgrænsning, der fremgår af luftfotoet,

at overnatningspladsen udstrækning markeres med pæle,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed skal sikre, at træbevoksningen mellem overnatningspladsen og Hærvejen vedligeholdes, så pladsen til enhver tid er sløret, set fra Hærvejen,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed sørger for nødvendig skiltning til pladsen,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed opsætter skilte med anvisninger om brugen af pladsen,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed udarbejder skiltningen efter Vejle Kommunes anvisninger,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed sørger for, at skiltningen er på plads, inden overnatningspladsen tages i brug,

at Givskud Lokalråd og lodsejer Leif Henning Kyed sikrer renovation af pladsen,

at shelteren opbygges og placeres på overnatningspladsen efter Vejle Kommunes anvisninger,

og

at shelterens areal ikke må overstige 10 m².

Dispensationen falder bort, såfremt disse vilkår ikke overholdes.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Modtageren af afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,
lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Kolding, Kolding Åpark 11, 6000 Kolding, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Byggeriet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Kolding, den 22. maj 2013

Vagn Kastbjerg
Formand

Afgørelsen er sendt til:

Naturstyrelsen nst@nst.dk

Vejle kommune, Teknisk Forvaltning, pr. mail post@vejle.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, pr. mail dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/Anne Birgitte Levisen ablevisen@hotmail.com

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV, pr. mail fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådet c/o Lone Høgholt, trekantomraadet@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, pr. mail natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokal vejle@dof.dk

il i t t e al
d
d
il f i
t
t i t d t
h l t
r i a t r r
r n i l t i l t i t
a d l t l i l t i l
l a i n il
i s t e d i c o
a s t d i
a t d l b g n o
a n l l m r
i l d e l t l i d r n r
t l r u l e
a l n ,
i

- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Kolding, den 13. oktober 2016

Vagn Kastbjerg,
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Vejle kommune, Teknisk Forvaltning - post@vejle.dk

Vejle Kommune, att.: Driftsadministrator Trine Hedemand - trhe@vejle.dk

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, København - svana@svana.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø - dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Vejle afdeling c/o Uffe Rømer - ufferomer@gmail.com

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV - fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådet c/o Lone Høgholt - trekantomraadet@friluftsradet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V - natur@dof.dk

DOF Vejle - vejle@dof.dk

